

Karel Funk

O zázračných dětech, světcích, Hadí síle, tureckých šavlich a derviších.

Čas šel dál, ale vývoj ji kdesi zapomněl.

/z mailu/

Podařilo se u mne před usnutím dobrat se hlubším poctivějším trpělivým myšlením k poznání o jedné věci. K vysvětlení, které jsem nikdy takto nečetl. Dobrat se k tomu pořádně, až k podstatě, mi trvalo pěkně dlouho, přes třicet let.

Úvod k tomu, s trochou popisu okolností: Kdysi ještě za totality jsem poznal mladou nadějnou básnířku, řikejme jí třeba Gitka. Psala krásné básně od dětství; v pěti letech měla prožitek s Kristem, který ji naráz uzdravil, takže nemusela na operaci; chodila k ní i plachá zvířata; měla mimořádnou vcítivost a úžasný smysl pro spravedlnost a zastávání se bezbranných...; její básně v jejích třinácti, čtrnácti letech recitoval na samostatných pořadech po republice Radovan Lukavský, ve Viole Hlaváčová, Hrušínský aj., už v tomto věku ji měli osobně rádi Vladimír Holan, Vladimír Justl, Ilja Hurník a jiní. Její básně, psané od šesti let (alespoň ty z nich, které nesvědčily o víře) byly tisknuty novinami a časopisy (například dvoustrana v Mladém světě), některé byly opisovány mezi lidmi samizdatově. Hrála krásně na klavír a varhany, složila v patnácti letech na konzervatoři Mši za nenarozené děti (usmrcené při potratch), od dětství byla v duchovní péči legendárního antroposofa pana Adamce, četla Steinera, modlila se za zemřelé, zachraňovala zvířata, z hloubi duše vegetařila... Ve vizi mi tehdy byla ukázána její charakteristika v symbolickém obrazu - růže, vinoucí se zdola nahoru kolem kříže. Bylo to krásné, ale nevěděl jsem, co to konkrétně znamená, ani že je to prastarý mystický symbol. Až jsem se to náhodně dočetl v knize Co život dal od Josefa Bohuslava Foerstera: je to symbol umění, zasvěceného Bohu. To tehdy přesně odpovídalo, tedy byla ona vize pravdivá. Gitka byla zázračné dítě.

A dál? Asi od 15 – 18 let ustaly všechny inspirace i tvorba, její zájmy zevšedněly, stala se z ní běžná materialistická katolička. Když jsem o ní vyprávěl dr. Tomáši Bouzkovi, připomněl mi s trochou despektu, že R. Steiner v popisech případů geniálních dětí uvádí, že jejich schopnosti je brzy opustí a že často předčasně zemřou. Nebo pokud ne, pak – domnívám se – jen vylouhovaně, mrtvě duševně živoří, dožívají jen setrvačností organismu a mohou být nezralí pro běžný život. Gitka byla zvláštní: měla svůj „věk“ jaksi stejnoměrně rozprostřený od mládí dosud, bez obvyklého věkového postupu vývoje: od dětství měla zralost dospělého, ale pak i v dospělosti jí zůstala úroveň nesamostatného a nepraktického dítěte. Připadá mi (znal jsem ji hlavně od jejích 14 – 18 let, později jen letmo z telefonu), že je v životě bezradná a že ani v době, kdy přichází puberta, jí neprošla, tedy že není skutečnou ženou, ale trvalým děckem, avšak nyní už

bez onoho ryzího planutí. Čas šel dál, ale vývoj ji kdesi zapomněl. Asi nikdy nemohla poznat, co je zamilovanost ani plné manželství. Kolem dvaceti let, když opustila tvorbu i zájem o antroposofii a jiné směry a vřadila se do houfu, do lůna katolictví, mi říkala, že chodí často do katolického prostředí, protože se chce vdát, tak jako ostatní děvčata, a tam se na tom chce s nějakým vhodným katolickým hochem domluvit (necituji doslovně). Pak tam skutečně našla přítele, který je asi něco podobného. Nemívají stále zaměstnání, jen občasný výdělek, bydlí u dobrých lidí (z milosti?) kdesi na faře. Před lety vydala vlastním nákladem CD se svými básněmi z dětství a asi si nespočetala, že tu obrovskou sumu, kterou si na to vypůjčila, nebude moci splatit. Pak se zadlužovala u dalších lidí, aby splatila dluhy těm prvním atd. Její čistota už nezáří, neví o ní, stala se nepotřebnou.

A proč to píšu? Bezpočtukrát jsem se záhadou jejího života zabýval. Nemohl jsem pochopit, proč to tak je, co se to s ní stalo. Takto jsem i nedávno před spaním uvažoval a tušil jsem, že to musí mít nějaký konkrétní důvod, že tyto děti s „rozprostřeným věkem“ - v dětství výjimečné ale celoživotně nepraktické a nedospělé, asi mají nějakého společného jmenovatele, příčinu, proč k tomu dochází. To se stává, že u něčeho, i u běžných věcí tuším, že lze nalézt řešení, vysvětlení, ale pak to chce buď nějakou náповědu, nebo hlubší přemýšlení, oproštěné od domněnek, myšlení jaksi nanovo. Tak jsem se snažil u toho dobrat, už poněkolkáté, k podstatě. Napřed jsem vůbec nevěděl, kudy do toho, když o tom nevím nic. Pak jsem to zkoušel nějakým vysvětlením z minula, až se mi to začalo pomalu v myšlení a prožívání niternou logikou odmlžovat, ozřejmovat, a pak se mi to poznání otevřelo (=dobral jsem se k tomu) úplně a s konečnou úlevou, že takto to je:

Jsou to případy těch, kteří minule, ať už jako jogíni nebo dávní křesťanští mystici urychlili svůj vývoj vysunutím Hadí síly nad hlavu. Je známé, že u mnohých se vyzvednutím Hadí síly rozvíří nánosy v lotosech a zacloumají s nimi hned. U jiného může ale dojít i na delší čas k mystickým stavům, k úžasnému produchovní, snad až ke svatosti, takový člověk září a plane nadšením pro Boha, může mít i mimořádné schopnosti. Často mu jde nejvíc o zážitky, někdy je to až svého druhu smyslná náboženská požívačnost. Zemské věci jsou často dost odsunuty, zapomenuty. Zbavil se okultními praktikami (předčasně) i touhy po druhém pohlaví, aby ho nerušila, protože vysunul svůj vývoj kamsi do výšin. Pokud je toho dosaženo přirozeným dlouhodobým vývojem a zvládnutím zemských zkoušek, pak je to v pořádku. To je však u takových případů zcela výjimečné. V minulosti tedy mohlo u mystika dojít k přeskočení etapy vývoje: nánosy v lotosech (v podvědomí) nebyly zpracovány, jen utišeny, přehlušeny intenzivním náboženským či uměleckým zanícením. I v křesťanské mystice a hermetismu byla známa Hadí síla, lotosy (byť jinak pojmenované) atd. K takovému vývoji mohlo u někoho výjimečně dojít při překotné duchovní snaze, i když o Hadí síle atd. nemusel ani vědět. Tito jedinci mohli zazářit jako světci, mystici, ale jejich vývoj nebyl všestranný, vyvážený. Zazářili jako meteor, ale zaostávali po jiných stránkách.

A zde jsme u toho: Gitka patrně prošla minule takovýmto urychlením, a do nynější inkarnace si to přinesla (přenesla, vnesla). Vlétla sem jako pochodeň se zbytkem někdejšího planutí. Má od onehdy rozpuštěnu (potlačenu) pohlavnost (tedy ani puberta nebyla znatelná), přinesla si náboženské planutí i touhu po pravdě a spravedlnosti – může to vše u těchto lidí být, a u ní bylo, zprvu opravdové. Domníval jsem se tehdy, že je zárodkem světce, který bude pokračovat krásně dál a dál. Jenže co naplat, došlo k tomu kdysi oklikou, urychlením, nikoliv rovnoměrným zráním a zocelováním v běžném

životě. Oheň vyhasl. Takový člověk je pak ve světě bezradný a bezbranný, spadnul z nebe, ponořil se plně do hmoty, ale jaksi nešikovně, zaostale, neprakticky. Síly z minula, v dětství tak úžasné a výjimečné, posléze vyprchaly. Patrně neproděláním osamostatnění astrálního těla zděděného po matce, které má být v pubertě rozpuštěno a nahrazeno vlastním (to je podstata puberty), a tedy neosamostatněním citění zůstala velká závislost na materialistické přízemní mamince, ba i převzetí jejích názorů, kterými v dětství sama tak trpěla. I tato povahová dědičnost ji později strhla zpět. (Nemíním to jako odsouzení, prostě se ubírala touto cestou, každý máme jiné okliky a zastávky vývoje. Ostatně, i ta krása, kterou kdysi vytvořila, a soucítění, kterým pomáhala, jsou jistě někde karmicky zapsány k budoucí pomoci.)

Jaká to byla úleva, dobrat se přemýšlením ke kousku pravdy (ač třeba nemusí být ještě úplný, mohou tu být i jiná vysvětlující hlediska). Nebylo to jasnovidem, i když poté jsem věc už viděl jasně. Ostatně, takový druh jasnovidu, který dává cosi jaksi zadarmo, bez podkladu bdělého logického myšlení, bych ani nechtěl, protože nikam nevede, člověk jím jen leniví a pyšní. K takovémuhle myšlení je ale nutný ten předpoklad, že si člověk snaží průběžně co nejlíp promyslet a zvládnout pojmy z duchovní vědy, jako je – například pro tento případ - dědičnost, osamostatňování Já, přenos z minulých inkarnací, působení Hadí síly, éterické a astrální tělo atd. Pak se s tím dá i samostatně uvažovat o dalších věcech. (Jen pro úplnost - případy geniálních dětských matematiků a vědců mohou mít zcela jiné příčiny, mnohdy v modifikovaných pozůstatcích schopností až z Atlantidy.)

Ted' o něčem jiném: Toto večerní naladění k poznávání pravdy se přeneslo i do snu. Když jsem usínal, zněl mi ještě v hlavě úryvek z Mozartovy klavírní skladby, inspirované tureckou hudbou (ale známý Turecký pochod to nebyl). Zaslechl jsem to odpoledne v televizi, když jsem se zašel podívat na kousek Poirota, který běžel vedle. Hrál to tam klavírista v nějaké nóbl kavárně. Jo, byly doby, kdy se i tam hrál Mozart, a vkusně. Znělo mi to v hlavě, přešlo mi to pak i do snu. Pamatuju si, že napřed jsem se nějak zatoulal ke Steinerovi (nebylo to žádné skutečné hluboké napojení, jen jsem si myslel, že je to on) a s úctou jsem mu cosi řekl či se zeptal. Pak jsem zase poodešel jinam, a na tu melodii Mozarta jsem najednou viděl nadšeně pochodovat dávné hrdinné Turky v sevřeném útvaru, v národních krojích a se šavlemi. Těmi všichni jednotně, ale různými směry, pohybovali do rytmu. A vždy na důraznou dobu, tu nejhlasitější a základní, šavli sklonili a svižně jí sekli o zem. Možná že se země nedotkli, jen tou šavlí rychle švihli směrem dolů. A v tom seku dolů, k zemi, jimi jako vodičem projel pohyb opačný, směrem nahoru, jakési duchovní vzepnutí, obousměrné propojení, výtrysk síly nahoru a vteřina duchovního blesku. Krásně jimi cosi mužsky energického ale neagresivního projelo. Čistá duchovní energie. Tak to při onom tónu pocíťovali všichni naráz. Kdysi i takováto hudba měla svůj skrytý podklad a účinek. Ten turecký elán jistě Mozart takto zachytil, když se jako malý setkal s tureckým vojskem. Inspirovalo ho to, jak je vidět, nejen ke známému pochodu a la Turca.

Napadá mne ještě volně úvaha o významu otáčivého tance dervišů. I zde měl jejich pohyb svůj hluboký duchovní účel. Dlouho jsem si přezíravě myslel, že jejich tanec pořád dokola je jen jakási exotická extatická rituální samoúčelnost, zvyk zaostalých náboženských podivínů. Až jsem se dozvěděl v jednom televizním dokumentu jednoduché vysvětlení, a kajícně jsem zjihnul: Všimněme si, že oni při svém (i esteticky působivém, elegantním) otáčivém pohybu s roztaženýma rukama, stále ve stejném rytmu a se soustředěnými, mnohdy radostnými tvářemi, drží jednu dlaň směrem

vzhůru, druhou směrem ven. A jsme u toho: Jednou rukou přijímají shora Boží nektar a požehnání, druhou ho při svém otáčení vysílají stále znovu a znovu všemu lidstvu. Vida: malá informace a člověk vidí tu úžasnost a altruismus jednoho prostého tradičního rituálu.